

Dosar nr. 2r-29/18

D E C I Z I E

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian,

în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Harcenco Victor împotriva Vasilisei Harcenco, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești, cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiilor de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată; și la cererea reconvențională înaintată de Harcenco Vasilisa împotriva lui Harcenco Victor, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești, privind stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiilor de întreținere a copiilor minori,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, prin care s-a respins cererea avocatului Maliga Lilian privind prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017; s-a restituit cererea de apel depusă de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian; și i s-a restituit Vasilisei Harcenco taxa de stat achitată la declararea apelului,

C O N S T A T Ă :

La 12 august 2016 Harcenco Victor a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Vasilisei Harcenco, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești (f.d. 2-6), prin care a solicitat: (1) stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX și YYYYY la Harcenco Victor; (2) obligarea Vasilisei Harcenco la plata pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă de 1 000 lei lunar, începând cu data declanșării acțiunii până la data atingerii majoratului de către XXXXX; (3) obligarea Vasilisei Harcenco la plata pensiei de întreținere a copilului minor YYYYY în sumă de 1 000 lei lunar, începând cu data

declanșării acțiunii până la data atingerii majoratului de către YYYYYY; și (4) obligarea Vasilisei Harcenco la compensarea în beneficiul lui Harcenco Victor a cheltuielilor de judecată.

La 01 septembrie 2016 Harcenco Vasilisa a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Harcenco Victor, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești (anexa 1, f.d. 3-5), prin care a solicitat: (1) stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX și YYYYYY la Harcenco Vasilisa; (2) obligarea lui Harcenco Victor la plata pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă de 1 500 lei lunar, începând cu data desfacerii căsătoriei până la data atingerii majoratului de către XXXXX; (3) obligarea lui Harcenco Victor la plata pensiei de întreținere a copilului minor YYYYYY în sumă de 1 500 lei lunar, începând cu data desfacerii căsătoriei până la data atingerii majoratului de către YYYYYY; (4) recunoașterea ca fiind neîntemeiat a refuzului lui Harcenco Victor de a-și da consimțământul privind eliberarea pașapoartelor copiilor minori XXXXX și YYYYYY; și (5) obligarea lui Harcenco Victor de a nu crea obstacole pentru eliberarea pașapoartelor copiilor minori XXXXX și YYYYYY.

După ce a primit spre examinare cererea de chemare în judecată a Vasilisei Harcenco, judecătorul Judecătoriei Hâncești, Dadu Ion, a emis încheierea din 05 septembrie 2016 (anexa 1, f.d. 13), prin care s-au separat într-un proces aparte pretențiile ce țin de recunoașterea ca fiind neîntemeiat a refuzului lui Harcenco Victor de a-și da consimțământul privind eliberarea pașapoartelor copiilor minori XXXXX și YYYYYY, și de obligarea lui Harcenco Victor de a nu crea obstacole pentru eliberarea pașapoartelor copiilor minori XXXXX și YYYYYY.

La 10 octombrie 2016 Harcenco Vasilisa a depus, prin intermediul avocatului Maliga Lilian, o cerere privind modificarea obiectului acțiunii (anexa 1, f.d. 21), prin care a formulat două pretenții suplimentare, solicitând: (1) autorizarea eliberării actelor, inclusiv a pașapoartelor, copiilor minori XXXXX și YYYYYY; și (2) autorizarea plecării copiilor minori XXXXX și YYYYYY, cu însoțirea Vasilisei Harcenco, peste hotarele Republicii Moldova, în lipsa consimțământului lui Harcenco Victor.

La materialele dosarului nu se află date privind primirea spre examinare a pretențiilor suplimentare.

Prin încheierea Judecătoriei Hâncești din 03 noiembrie 2016 (f.d. 37-38), s-au conexas într-un singur proces cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de Harcenco Victor și cauza la cererea de chemare în judecată înaintată de Harcenco Vasilisa, cu titlu de acțiune reconvențională.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul central) din 12 iulie 2017 (f.d. 79; 90-99), (1) s-a admis parțial acțiunea inițială; (2) s-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și YYYYYY la Harcenco Victor; (3) s-a încasat din contul Vasilisei Harcenco, în beneficiul lui Harcenco Victor, pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă de 900 lei lunar, începând cu data de 12 august 2016 până la data atingerii majoratului de către XXXXX; (4) s-a încasat din contul Vasilisei Harcenco, în beneficiul lui Harcenco Victor, pensia de întreținere a copilului minor YYYYYY în sumă de 900 lei lunar, începând cu data de 12 august 2016 până la data

atingerii majoratului de către YYYYYY; (5) s-a încasat din contul Vasilisei Harcenco, în beneficiul statului, suma de 648 lei cu titlu de taxă de stat achitată pentru înaintarea pretențiilor de încasare a pensiilor de întreținere; (6) s-a încasat din contul Vasilisei Harcenco, în beneficiul lui Harcenco Victor, suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată, iar în rest, s-a respins acțiunea inițială; și (7) s-a respins acțiunea reconvențională.

La 02 august 2017 Harcenco Vasilisa a depus, prin intermediul avocatului Maliga Lilian, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Hâncești (sediul central) din 12 iulie 2017 (f.d. 89), solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017 (f.d. 103-105), (1) nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian; (2) i s-a acordat apelantului un termen de 20 de zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat la declararea apelului în sumă de 486 lei; și (3) s-a numit ședința de soluționare a chestiunii privind primirea spre examinare a apelului la 21 noiembrie 2017, ora 11.00.

În ședința din 21 noiembrie 2017 avocatul Maliga Lilian a prezentat dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului în sumă de 75 lei și cererea de apel motivată (f.d. 113; 114-116; 117-118), și a solicitat prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 (f.d. 119; 120-122), (1) s-a respins cererea avocatului Maliga Lilian privind prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017; (2) s-a restituit cererea de apel depusă de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian; și (3) i s-a restituit Vasilisei Harcenco suma de 75 lei cu titlu de taxă de stat achitată la declararea apelului.

La 27 noiembrie 2017 Harcenco Vasilisa a depus, prin intermediul avocatului Maliga Lilian, o cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 (f.d. 124-125), prin care a solicitat casarea acesteia și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, cu prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017.

În motivarea recursului, avocatul Maliga Lilian a susținut că nu a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017, după cum nu a recepționat-o nici Harcenco Vasilisa, plecată peste hotarele Republicii Moldova din august 2017.

A precizat că despre petrecerea ședinței din 21 noiembrie 2017 a aflat de pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

La 18 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat prin trimitere poștală în adresa lui Harcenco Victor și a Direcției asistență socială și protecție a

familiei Hâncești câte o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, dar până la data examinării recursului, Harcenco Victor și Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești nu au prezentat referințe, recursul urmând a fi examinat în lipsa acestora.

Examinând recursul declarat de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017, studiind materialele dosarului și raportând cele constatate la prevederile legale care guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să respingă recursul și să mențină încheierea din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 426¹ Cod de procedură civilă, Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:

- a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen;
- b) cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs;
- c) cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător;
- d) recurentul solicită restituirea recursului până la examinarea acestuia de către instanță;
- e) încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

În speță, niciunul din temeiurile de restituire a recursului nu are incidență, iar cu referire la termenul de declarare a acestuia, Colegiul consideră necesar să releve următoarele.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Luând în considerare că dispozitivul încheierii contestate a fost pronunțat la 21 noiembrie 2017, declararea recursului la 27 noiembrie 2017 s-a produs cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

În continuare, verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea încheierii contestate prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural la emiterea acesteia, Colegiul constată următoarele motive de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Conform art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Neajunsurile expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017 urmau a fi lichidate de Harcenco Vasilisa prin prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat la declararea apelului în sumă de 486 lei, termenul acordat fiind de 20 de zile din data recepționării încheierii.

Harcenco Vasilisa nu a recepționat încheierea dată, pe când reprezentantul său, avocatul Maliga Lilian, contrar celor invocate în recurs, a recepționat-o la 17 octombrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS2000984317AS (f.d. 110). În aceeași ordine de idei, Colegiul observă că în procesul-verbal al ședinței din 21 noiembrie 2017 este consemnată recunoașterea de către avocatul Maliga Lilian a recepționării respectivei încheieri, avocatul declarând că omisiunea de a îndeplini în termen indicațiile instanței de apel se datorează plecării sale peste hotarele Republicii Moldova.

Astfel, este cert că termenul stabilit pentru lichidarea neajunsurilor a expirat la 06 noiembrie 2017 și că acesta nu a fost valorificat de Harcenco Vasilisa din motive ce îi sunt imputabile.

Or, potrivit art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Justificarea prezentată de avocatul Maliga Lilian în fața instanței de apel nu avea vocația de a duce la prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor, denotând, în esență, o interpretare defectuoasă a rolului pe care-l îndeplinesc termenele fixate de instanțele de judecată și sancțiunile procedurale aferente.

În acest context, Colegiul invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (decizia în cauza van Harn contra Germaniei din 11 septembrie 2007).

Față de cele ce preced, ținând cont că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 este legală și întemeiată, fiind emisă, contrar alegațiilor recurentului, cu respectarea normelor de drept procedural, Colegiul va respinge recursul și va menține încheierea.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2017 în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de Harcenco Victor împotriva Vasilisei Harcenco, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești, cu privire la stabilirea domiciliului

copiilor minori, încasarea pensiilor de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată; și la cererea reconvențională înaintată de Harcenco Vasilisa împotriva lui Harcenco Victor, intervenient accesoriu Direcția asistență socială și protecție a familiei Hâncești, privind stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiilor de întreținere a copiilor minori, prin care s-a respins cererea avocatului Maliga Lilian privind prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2017; s-a restituit cererea de apel depusă de Harcenco Vasilisa, prin intermediul avocatului Maliga Lilian; și i s-a restituit Vasilisei Harcenco taxa de stat achitată la declararea apelului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton